

Отримано: 28 серпня 2019 року

Прорецензовано: 16 вересня 2019 року

Прийнято до друку: 23 вересня 2019 року

e-mail: macilin@ukr.net

DOI: 10.25264/2519-2558-2019-7(75)-91-94

Цілина М. М. Назви житлових комплексів міста Києва: походження, принципи номінації, структура. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7(75), жовтень. С. 91–94.

УДК 81'37

Цілина Марина Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент
Київський національний університет культури і мистецтв

НАЗВИ ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ МІСТА КИЄВА: ПОХОДЖЕННЯ, ПРИНЦИПИ НОМІНАЦІЇ, СТРУКТУРА

Українська ономастика постійно поповнюється новими одиницями. У сучасних реаліях першої чверті XXI століття популярним стало назвотворення житлових комплексів. У статті здійснено аналіз найменувань житлових комплексів столиці України. З'ясовано їх походження, розглянуто основні принципи й мотиви номінації, охарактеризовано структуру та словотвірні особливості таких назв.

Назви житлових комплексів зараховуємо до денотативно-номінативного типу прагматонімів, підкласу архітектуронімів, класу домонімів.

Домоніми міста Києва походять переважно з англійської мови, у своїй семантиці вони несуть концепти аристократизму, безпеки, зашитку, стабільності, за структурою – переважно однокомпонентні та двокомпонентні пропріативи.

Ключові слова: архітектуроніми; домоніми; прагматоніми; топоніми; урбаноніми.

Maryna Tsilina,
PhD., Associate Professor
Kiev national university of culture and arts

NAMES OF RESIDENTIAL COMPLEXES OF CITY OF THE KYIV: ORIGIN, PRINCIPLES OF NOMINATION, STRUCTURE

Ukrainian onomastics is constantly being updated with new units. In the modern realities of the first quarter of the XXIst century the name of residential complexes became popular. The appearance of the name is still at the stage of creating a project houses. The article analyzes the names of residential complexes of the capital of Ukraine. Their origin, their basic principles and reasons for nomination are examined, the structure and word-formation features of such names are described.

Based on the classification of proper names by the nature of the denoting object, proposed by M.M. Torchynsky, the names of residential complexes are attributed to the denotative-nominative type of pragmatonims – objects related to human material activity, a subclass of architecturonims (these are the proper names of structures erected by a person for residential, industrial, entertaining or other purpose), the class of domonims (the proper names of buildings as architectural structures).

All names of residential complexes of the capital of Ukraine can be divided into two subgroups on a formal basis – the graphics that formed the basis of the reproduced names. About 30% of the names of residential complexes are in latin, the rest in cyrillic.

Borrowed names of residential complexes are based on common names (vidapelyatyv) and proper names (vidonim).

The domonims of the Kyiv are predominantly English, and in their semantics they bear the concepts of aristocracy, security, comfort, stability, and in structure they are mostly one-component and two-component proprietary.

The prospect of further study will be to study the functions that fulfill these names, to clarify the language universals in the principles of nominative domination within Ukraine and others.

Key words: architecturonims; domonims; pragmatonims; toponims; urbanonims.

Українська ономастика відзначається тим, що невинно поповнюється новими одиницями. Йдеться не лише про традиційні власні назви, а радше про зовсім нові. Так, у сучасних реаліях першої чверті XXI століття популярним стало назвотворення житлових комплексів. Причому поява самої назви відбувається ще на етапі створення проекту будинків. Безперечно, забудовник вкладає певну концепцію у свій об'єкт, мовною реалізацією якої і є відповідний онім. Варто відзначити і роль рекламної настанови назви.

На основі класифікації власних назв за характером денотованого об'єкта, запропонованої М.М. Торчинським, можемо зараховувати назви житлових комплексів до денотативно-номінативного типу прагматонімів – об'єктів, пов'язаних із матеріальною діяльністю людини [5, с. 11], підкласу архітектуронімів (це власні назви споруд, зведених людиною із житловою, виробничою, розважальною або іншою метою [4, с. 190]), класу домонімів (назви будинків як архітектурних споруд [4, с. 191]).

З огляду на те, що в сучасній теорії і практиці власних назв немає досліджень із порушеної теми, а очевидно є невідповідність подібних найменувань, маємо на меті розкрити не освоені раніше аспекти творення назв житлових комплексів столиці України. Об'єктами дослідження стали 372 домоніми міста Києва. Предметом – їх походження, принципи номінації, структура та словотвір.

Усі найменування житлових комплексів столиці України можна розподілити на дві підгрупи за формальною ознакою – графікою, що лягла в основу відтворених назв. Близько 30% найменувань житлових комплексів відтворено латиницею («*Resident concept house*», «*Rybalsky*», «*Urban park*»), решта – кириличною графікою («*Лінінка*», «*Теремки*», «*Харківський*»). Помітним явищем такого знакового відтворення є використання прописних літер, наприклад у назві ЖК «*Київ SKY*». Очевидно, назвотворець таким чином намагався звернути увагу на висоту хмарочоса.

Запозичені власні найменування житлових комплексів за аналогією до поділу ергонімів-назв українських готелів, запропонованого О.М. Сидоренко [2, с. 282], можна розподілити на ті, що походять від загальних назв (відапелятивні), та ті, в основі яких лежать власні назви (відонімні).

Відапелятивні запозичені назви житлових комплексів походять з:

1. Англійської мови:

- «*Art house*» (від англ. *мистецький будинок*);
- «*Corner*» (від англ. *кут*);
- «*Creator city*» (від англ. *творче місто*);
- «*Great*» (від англ. *великий*);
- «*Forest park*» (від англ. *лісовий парк*);
- «*Riverstone*» (від англ. *річкове каміння*);
- «*Family and friends*» (від англ. *сім'я і друзі*) та ін.

Запозичення з англійської мови становлять 27 % усіх досліджуваних найменувань і є такими частотними через, по-перше, статус англійської як міжнародної мови, а по-друге, що може стосуватися і запозичень із будь-яких інших мов, є носіями концепту престижності, бажання забудовника представити свої об'єкти як елемент чи наслідувач стандартів західноєвропейської архітектури.

2. Грецької мови:

- «*Автограф*» (від грец. *αυτός* – сам, *γραφ* – пишу. Власноручний, звичайно пам'ятний, підпис або напис, авторський рукописний текст);
- «*Аристократ*» (від грец. *αριστοκρατία*, букв. – влада найкращих, найзнатніших);
- «*Гармонія*» (від грец. *αρμονία* – скріплення, злагодженість. Струнка узгодженість частин єдиного цілого);
- «*Династія*» (від грец. *δυναστεία* – влада, панування. Кілька монархів з одного й того ж роду (сім'ї), які змінюють один одного на троні за правом успадкування);
- «*Еврика*» (грец. *εὕρηκα* – я знайшов). Переносно – вигук радості з приводу вдалого розв'язання задачі, виникнення ідеї, нової думки);
- «*Енергія*» (від грец. *ενέργεια* – діяльність. Загальна міра всіх форм руху матерії, переносно – наполегливість, рішучість у досягненні мети);
- «*Ідея*» (від грец. *ιδέα* – початок, основа, первообраз. Найвища форма пізнання й мислення, яка не тільки відображає об'єкт, а й спрямована на його перетворення, думка, загальне поняття про предмет чи явище);
- «*Галактика*» (від грец. *γαλακτικός* – молочний. Космічна система);
- «*Геометрія*» (від грец. *γεωμετρία* – наука, що вивчає просторові відношення й форми реального світу);
- «*Poetica*» (від грец. *ποιητική* – майстерність творення). Наука про художню літературу, теорія літератури, поезії, система художніх принципів того чи іншого літературного напрямку або окремого поета).

3. Латинської мови:

- «*Акцент*» (лат. *accentus* – наголос. Виділення фонетичними засобами складу в слові або словосполученні і знак, яким його позначають);
- «*Alter ego*» (від лат. – букв. «друге я»);
- «*Пектораль*» (від лат. *pectoralis* – нагрудний. Дорогоцінна металева нагрудна прикраса, що її носили як ознаку влади фараони, єврейські первосвященники, римські сановники).

Грецизми й латинізми є більш давніми за часом запозичення словами, становлять 3% від загальної кількості домонімів, такі лексеми, як бачимо за їх дефініціями, містять у собі концепти стабільності, системності, узгодженості, першовідкриття.

4. Французької мови:

- «*Авангард*» (франц. *avant* – попереду і *garde* – охорона, букв. – передова охорона);
- «*Дипломат*» (франц. *diplomate* – службова особа, що займається дипломатією. Переносно – особа, яка вміло, тонко, тактовно діє в стосунках з іншими);
- «*Перспектива*» (франц. *perspective*. Переносно – види, плани на майбутнє);
- «*Рів'єра*» (франц. *la rive*. Намисто з діамантів. Надбережна місцевість біля Ніцци, що славиться прекрасними краєвидами).

5. Італійської мови:

- «*Арія*» (від італ. *aria* – пісня. Закінчений за будовою епізод в опері, ораторії, кантаті; самостійний музичний твір для голосу). Житловий комплекс буде розташований серед театрів, кінотеатрів, виставкових центрів.
- ЖК «*Квартет*» (від італ. *quartetto*. Музичний ансамбль із чотирьох виконавців, а також твір для виконання на чотирьох музичних інструментах) – це чотири будинки, сполучені між собою.

ЖК «*Terrakotta*» (італ. *terra* – земля, глина і *cotta* – обпалена) названо за кольором фасаду. Теракотову гаму складають червоно-коричневі відтінки, близькі до кольору обпаленої глини.

6. Німецької мови: «*Камертон*» (від нім. *kammerton* – джерело звуку; зігнутий і закріплений посередині металевий стрижень, кінці якого при коливанні дають звук певної висоти). Камертон є еталоном висоти звуку при настроюванні музичних інструментів і при співах, очевидно, що житловий комплекс також порівняно з еталоном у галузі будівництва. «*Hoffmann haus*» – від нім. *будинок Хоффмана*.

6. Норвезької мови: «*Fjord*» (від норв. *fjord* – довга, вузька морська затока, яка часто тягнеться далеко усередину узбережжя). Цей житловий комплекс побудовано у вигляді каскаду квартир.

7. Змішаного походження:

- «*Sky avenue*» (від англ. *sky* – небо, франц. *avenue* – проспект, широка вулиця, обсаджена деревами),
- «*Linden luxury residences*» (від нім. *linden* – липа, англ. *luxury residences* – розкішні резиденції) – елітний житловий комплекс, що знаходиться на Липках;
- «*Файна таун*» (від діал. *гарне*, англ. *місто*).

Відапелятивні назви, утворені на власне українському ґрунті – це ЖК «*Абрикосовий*», «*Відпочинок*», «*Власна квартира*», «*Затишний дім*», «*Злагода*», «*Наш будинок*», «*Кришталеві джерела*», «*Рідне місто*», «*Оберіг*», «*Садовий*», «*Срібна вежа*», «*Столичні каштани*», «*Чарівне місто*», «*Яскравий*» та ін.

Підсумовуючи, слід зазначити, що відапелятивні назви житлових комплексів столиці України формують у потенційних інвесторів уявлення про стабільність, впевненість у майбутньому, передові технології і західноєвропейські стандарти житла.

Відомі назви житлових комплексів міста Києва, як іншомовні, так і власне українські, утворилися від:

1. Топонімів, яких нараховуємо 50 % від усіх досліджуваних назв, а саме:

- мікротопонімів – назв районів та мікрорайонів, житлових масивів Києва та інших міст: «Шевченківський» (розташований у Шевченківському районі – середмісті столиці України), «Берестейський», «Варшавський», «Відрадний», «Деміївка», «Дніпровський», «Караваєві дачі», «Мінський», «Новопечерські Липки», «Солом'янський», «Татарський», «Теремки», «Харківський», «Шулявський», «Бруклін» (проект житлового комплексу стилізований під архітектуру найбільшого району Нью-Йорка);

- урбанонімів: «Багговутівський», «Бережанський», «Новомостицький», «Предславинська», «Старокиївський» (від назв відповідних вулиць, але частіше із флексіями чоловічого роду), «Львівська площа» (від однойменної площі в історичному центрі старого Києва), «Платонівський», «Шишкінський» (від назв провулків). Інколи найменування вулиць, які походили від назв країн, можуть асоціативно повертати словотвірний ланцюг під час подальшого творення власних назв до первинного похідного слова. Наприклад, вулиця *Чорногорська* походить від *Чорногорія*, і онім на позначення житлового комплексу, що розташований на цій вулиці, також має назву «*Чорногорія*», а не «*Чорногорський*». По суті назвотворець повертається до первинного слова. До того ж, це слово більш компактне, і економія мовних засобів дає змогу пропріативу більш ефективно виконувати рекламну функцію об'єкта;

- назв іноземних міст і сіл: «Венеція», «Грюнвальд», «Прага», «Монреаль», «Geneva». Житлові комплекси, названі за таким принципом, створюють атмосферу відповідних населених пунктів. «Батури», «Вижниця», «Диканька», «Збараж», «Трипілля», «Чигирин» не відтворюють специфіку географії цих міст і містечок, однак несуть у собі ідею української ідентичності. Від Львова походить онім «Львівський». Всі комплекси із найменуваннями українських міст належать до житлового масиву із промовистою назвою «Патріотика»;

- макротопонімів: «Буковина», «Полісся», «Слобожанщина»;

- гідронімів: «Горинь» (річка в Україні та Білорусі), «Райдужний» (біля озера Райдужного), «Совські ставки» (комплекс знаходиться у зоні ставків річки Совка), «Тельбін» (від назви озера, розташованого на Березняках, лівому березі міста Києва), «Либідь» (недалеко від однойменної річки), «Світязь» (озеро на Волині), «Синевир» (озеро на Закарпатті), «Черемош» (річка та Буковині та Гуцульщині), «La Manche» (від назви протоки між Великобританією та Євразією, за основу стильового напрямку житлового комплексу обрано еkleктичний образ неокласичних будинків з елементами модерну Англії та Франції кінця XIX – початку XX століть);

- оронімів: «Аю-Даг» (гора на південному березі Криму);

- найменувань островів: «Хортиця» (острів на Дніпрі).

2. Антропонімів: «Андерсен» (від прізвища данського письменника-казкаря), «Ярославів град» (від імені князя Ярослава Мудрого), «Jack house» (від англ. *будинок Джека*).

3. Теонімів: «Артеміда» (давньогрецька богиня мисливства, лісів та гір), «Святобор» (слов'янський бог лісу).

4. Міфонімів: «Касіопея» (у грецькій міфології дружина царя Цефея).

5. Ергонімів: «Асканія» (біосферний заповідник «Асканія-Нова» – науково-дослідна установа в системі Національної академії аграрних наук України).

6. Прагматонімів: «Henesi house» («Hennessy» – назва французького коньяка).

Часто вживаними є назви з цифровими показниками. Зокрема, «Відрадний, 2», «Гоголівська, 47», «Електриків, 11», «Драгоманова, 38», «Каховська, 60», «Краківська, 27А», «Лейпцизька, 13», «Ломоносова, 33/43», «Лумумби, 11», «Науки, 58», «Освіти, 14» та ін. Знайдено ще понад 30 схожих онімів. Ці найменування так чи інакше пов'язані з адресою об'єкта і походять від назв київських вулиць. Утворені вони шляхом транслітерації однойменних урбанонімів.

Іноді такі комплекси пропріативи треба розшифровувати. Наприклад, у назві «A136 Highlight House» літера й цифра означають, що будинок розташований на вулиці Антоновича, 136.

Цифра інколи позначає чергу забудови, як-от «Лісова казка-2», «Французький квартал-2» – житлові комплекси, що з'явився після ЖК «Лісова казка» та «Французький квартал». Вона може бути й арабською: ЖК «V квартал».

Походження власних назв житлових комплексів можна тлумачити по-різному. Найменування ЖК «A52» означає, що житло, з одного боку, найвищого, А-класу, з іншого – що розміщене на вулиці Січових Стрільців, 52А.

Числовий показник може нести в собі цілу філософську концепцію. Так, онім «044» позначає телефонний код столиці України. Головною перевагою свого комплексу автори вважають розташування саме в Києві. На сайті забудовника навіть є цитата-слоган І. Г. Еренбурга: «Хто тут виріс, не буде щасливим в іншому місті...».

Цифрове позначення всередині найменування може мати й часові характеристики. У найменуванні ЖК «Victory V» п'ять означає, що будинок розташований п'ятихвилинній доступності до елітних магазинів, кафе, ресторанів, біля затишних парків і скверів, необхідних для комфортного життя людей.

Забудовники в назвотворенні залучають різні асоціативні ряди. В онімі ЖК «Тридцять вісім перлина» досить складно провести паралель між цифровим показником і об'єктивними реаліями. З-поміж усіх, представлених забудовником характеристик будинку з поданим у назві числом пов'язуємо лише те, що квартири в цьому будинку площею від 38 квадратних метрів. Назва «Seven» інформує, що житловий комплекс має сім будинків.

ЖК «Оберіг-2» втілює дві основні ідеї, закладені в його назві. Перша, це створення умов для комфортного життя, домашнього затишку і добробуту мешканців, вписане в навколишню інфраструктуру району із зеленими парками і тихими вулицями навколо, дитячими майданчиками та зручними пішохідними доріжками. Друга – захист, безпека і спокій, реалізовані за допомогою закритої території, цілодобового відеоспостереження та охорони.

Інколи пропріативи на позначення житлових комплексів із двома числовими показниками. Так, у назві ЖК «Житловий будинок-3, Вигурівщина-Троєщина, 20 мкр.» зафіксовано не тільки номер житлового будинку, а й житлового мікрорайону. На

нашу думку, такі оніми не виконують рекламної функції, мають суто інформаційний потенціал. Їх назвотворчий принцип схожий на творення радянських ергонімів міста Києва типу *Аптека №1, ..., Аптека №181; ЗОШ №1, ..., ЗОШ №325* і под. [6, с. 8, 9].

Так чи інакше назви з числовим показником не завжди мають, на перший погляд, прозору семантику. Для її тлумачення треба звертатися до інформації на сайтах забудовників.

Досі не відомим науковцям є і словотвір та структура розглянутих найменувань. Як уже зазначалося раніше, основними способами творення власних назв житлових комплексів є онімізація та трансонімізація. Однак власні і загальні найменування, від яких походять оніми на позначення житлових комплексів, у процесі переходу в нову власну назву можуть приєднувати різні афікси, поєднуватись у складні слова, містити декілька компонентів, серед яких онім і апелатив можуть бути одночасно. Розглянемо менш типові, порівняно з «чистим» лексико-семантичним переходом слів, випадки.

Однокомпонентні назви житлових комплексів (43 % від усіх назв) можуть утворюватись за допомогою суфіксів: *«Абрикосовий», «Варшавський», «Гвардійський», «Курортний», «Лебединий», «Медовий», «Урлівський»*. Причому, приєднуючи до себе ці прикметникові форманти, пропріативи все ж залишаються іменниками. Дери́вацію таких онімів не слід плутати з повним переходом слова до власних назв житлових комплексів. Наприклад, найменування *«Харківський»* чи *«Шевченківський»* одразу перейшли в іншу власну назву, без додавання відповідних суфіксів. Цей дериваційний формант уже був у складі назви району.

Одночленними бувають й оніми-складні слова: *«Академ-квартал», «Вудсторія», «Новомостицько-Замковецький», «LookyanSky (Лук'янСкай)», «HillSide»* (від англ. *нагорб, узгір'я*), *«Parkland»* (від англ. *паркові насадження*), *«Riverstone», «Skyline»* (від англ. *небесна лінія*). Набір компонентів може бути абсолютно непередбачуваний, як-от, запозичену назву ЖК *«SLoveSky»* (від англ. *буквально кохана небо*) автори розтлумачують як *«Славський»*. Чи, приміром, *«OK'land»* (від англ. *гарна земля*), що омонімічний до назв міст США та Нової Зеландії, філософія котрого насправді полягає у створенні розумного простору для життя; або *«ObolonSky»* (від англ. *оболонське небо*) і *«PecherSky»* (від англ. *печерське небо*) є омонімічними до проспекту *Оболонський* та району *Печерський*, у межах яких розташовані комплекси і від назв котрих, відповідно, і походять ці пропріативи.

Двокомпонентні найменування житлових комплексів столиці України (47% від усіх домонімів) представлено в основному безпріменниковими сполуками, поєднаними на основі узгодження чи керування. Складниками таких найменувань можуть бути іменники: *«Desna residence», «Kyiv residence», «Lipki island», «Liverpool house», «Obolon residences», «Pechersk plaza», «Лондон парк», «Подол град», «Jack house»* – така структура словосполучень більш властива англійській мові. Хоча і в запозичених найменуваннях трапляються перші прикметникові складники: *«Friendly house»* (від англ. *дружній будинок*), *«Happy house»* (від англ. *щасливий будинок*), *«Healthy city»* (від англ. *здорове місто*).

В українській мові відтопонімний компонент набуває суфікса *-ськ-*, наприклад, *«Дніпровська мрія», «Снісейська садиба», «Італійський квартал», «Київська Швейцарія», «Козацький гай», «Новопечерська вежа», «Русанівська гавань», «Фінський двір», «Шевченківський квартал»*; відантропонімний компонент – присвійного суфікса *-ів-*: *«Ярославів град»*. Є також двочленні утворення, у яких перший складник безсуфіксний: *«Бульвар фонтанів», «Нова Англія», «Місто квітів», «Рідне місто»*; чи з іншим суфіксом – *«Кришталеві джерела», «Паркова долина», «Паркові озера», «Сонячна Рів'єра»*.

Серед двокомпонентних найменувань житлових комплексів міста Києва знайдено три, у яких елементи поєднані за прикладковим типом, іменник-прикладка пишеться у лапках: *«Екосфера «Метрополіс»»* (від грец. *метрополіс* – «матимісто», «головне місто»), *«Метрополія «Дарниця»», «Парк-хол «Горький»*. Як бачимо, в основному прикладка вказує на мікрорайон або вулицю, де розташований об'єкт.

Існують двочленні домоніми, котрі, крім повнозначних складників, включають і неповнозначні частини мови, зокрема при́менники: *«Будинок на Клименко», «Дім на Бориспольській», «Дім на Волощина», «Новобудова на Світлицького», «Панорама на Печерську»*. При́менник слугує для вираження локального значення іменника, представленого назвою вулиці чи району.

Двокомпонентними також вважаємо назви з числовим показником типу *«Горлівська, 215», «Крушельницької, 15-А», «Skyland 2»* і подібні.

Інолі трапляються поодинокі двочленні найменування з вигуківими складниками: *«Welcome home»* (від англ. *ласкаво просимо додому*); з іменників, поєднаних сурядним зв'язком: *«Family and friends»*.

За схожими структурою та номінативними принципами побудовано й багатокомпонентні назви житлових комплексів столиці України, що мають три і більше складники: *«Клубний будинок на Дмитрівській», «Chicago central house», «Einstein concept house», «New York concept house», «Pechersk hills residence», «Podil plaza @ residence», «San Francisco creative house», «Smart plaza Obolon», «Washington concept house», «Club house «Turgenev»»*. Таких онімів усього 3 %.

Отже, домоніми міста Києва походять переважно з англійської мови, у своїй семантиці вони несуть концепти аристократизму, безпеки, затишку, стабільності, за структурою – переважно однокомпонентні та двокомпонентні пропріативи. Перспективним для подальшого дослідження стане вивчення функцій, які виконують ці найменування, з'ясування внутрішньомовних універсалій у принципах номінації домонімів у межах України та ін.

Література:

1. Новобудови Київ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zabudovnyk.com.ua/uk/complexes/catalog/region/kyiv/30>.
2. Сидоренко О.М. Іншомовний компонент в українських ергонімах (на прикладі назв готелів) // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2017. Вип. 1 (27)2017. С. 281–284.
3. Словник іншомовних слів / За ред. О.С. Мельничука. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ev.vue.gov.ua/wp-content/uploads/2018/04/>.
4. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови: монографія / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Хмельницький: Авіст, 2008. 548 с.
5. Торчинський М. М. Структура, типологія і функціонування онімної лексики української мови : автореф. дис.... докт. філол. наук : 10.02.01 / Михайло Миколайович Торчинський. К., 2010. 29 с.
6. Цілина М.М. Ергоніми м. Києва: структура, семантика, функціонування: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2006. 23 с.